

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnaburgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Ad Decretvm XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

SESSIO SECVNDA.

Ltera die Synodi, quæ fuit sexta mensis Octobris, mane horâ sextâ datum est signum majori campana Cathedralis Ecclesiæ ad sacrum pro defunctis ut supra habendum.

Sub hac compulsatione convenit totus Clerus ad Cathedralẽ Ecclesiã ut heri.

Horâ septimâ Illustrissimus cum suis pervexit ad Ecclesiã, exceptus more solito à Capitulo, transfundo genussæclemi Clero & populo benedixit.

Sacrum hoc die pro defunctis habuit ipsamet Illustrissima S. Celsitudo, Canonicis Cathedralis Ecclesiæ, aliisque ministris eidem de more assistentibus.

Sacro funebri & absolutione pro defunctis habita, Illustrissimus cum Ministris paramenta nigra deposuit, aliæque Synodo convenientia ut heri assumpsit, orationes & reliqua cærimonialia juxta Pontificale, ut altera die Synodi statuitur, observata fuerunt.

Omnibus synodalem locum processionaliter ingredientibus, per duos ministros Clericos hinc inde ad portam stantes singulis distribuit sunt libri Abbatris Truemi, de quibus supra dictum.

In loco synodali postquam Illustrissimus Clerum allocutus fuit: Venerabiles fratres, &c. ut in Pontificali, mox altera vice ad Clerum per horam & ultra dixit, asserens alterum medium salutaris negotiationis esse laborem in rebus Ecclesiasticis continuum, latè explicando hanc materiam, præsertim de damno otio Ecclesiasticis fugiendo.

Finita concione secundus Synodi promotor Clerum in hæc verba allocutus fuit.

Illustrissimus, &c. postquam debitam hujus Diocesis suæ status relationem, à ministris Ecclesiasticis, & quæ per scrutinium cognita fuerunt, accepit, dolenter intellexit, præteritis decretis, & præcipue anno quinquagesimo primo post restitutionem hujus Diocesis salubriter in Domino latis, non usque adeo satisfactum esse. Quare pro novo stimulo addendo & excitando Zelo, eadem decreta anni quinquagesimi primi denuò repetenda mandavit; quare omnes ac singuli diligenter attendant, & decretorum hujusmodi observationem in locis sibi conceditis procurant, pro ut ætememorata Illustrissima S. Celsitudo in virtute sanctæ obedientiæ omnibus & singulis præcipit.

Post hæc Secretarius Synodi accessit suam Celsitudinem, petens, num placeat legi decreta illa.

Respondente sua Celsitudine, placet, ascendit ambonem & perexit in lectione decretorum, incipiendo à decreto ordine tibi nono quod habetur supra folio 304.

Notandum quod S. Celsitudo pro suo Zelo & executione faciliori impetranda, quasi post singula decreta, explicationes, admonitiones, interlocutorias

Episcopales orationes, minasque in contumaces respectivè cum singulari fervore subjunxit, bicque typo ad cleri continuam notitiam inseri mandavit.

Sequuntur dictæ admonitiones ad decreta anni quinquagesimi primi.

Ad DECRETVM IX & X.

AVdivistis Charissimi, qualem Nos nomine Altissimi de talentis vobis conceditis, de ipsorum custodia, de vestra negotiatione dum absentes fuimus, factâ; qualem, inquam, rationem à Vobis exigere debeamus. Vnde nova Vobis confidere, nova, inquam, decreta dare non volumus sed an priora impleveritis mandata, nunc exquirere: quia illi multa committenda non censemus, qui in paucis legem implere non contendit.

Proinde vos Pastores denuò cohortamur in Domino, ut pro hac temporum necessitate, quo grassanti undequaque hæresi fortius resistere, ac Vos murum pro domo Dei opponere possitis, ut fidei controversiis, Bibliis aliisque sacris literis ac libris diligentius in posterum studeatis, ne ut nonnunquam accidit, & Vobis & Ecclesiæ Dei confusioni, & aliis scandalo sitis, si in conversationes cum Hæreticis, præsertim Prædicantibus, quorum tamen consortium, quantum salvis regulis humanitatis fieri potest, fugere juxta sacros canones tenemini, deveneritis. Vnde omnes computationes, conviviaque cum iis vobis interdicta sint, cum exempla non desint alterationes, injurias, verberaq; intercedere posse; illi tamen quibus conversatio concessa est eâ moderatè discreteque utantur, ut cum ædificatione proximi fructuque factam gloriari possint: pro ut vobis in congregatione Synodali, in residentia Nostra Episcopali, statim in restitutione Episcopatus Nostræ, ex manibus hostium Imperii habitâ 12 Decembris anno 1650 plenius explicavimus ac injunximus.

Ad DECRETVM XI.

Diversi Pastores se è Catechismo excusare nituntur, sub prætextu quod pauci ad lectionem catechetica accedant, cum vero id negligentia Pastorum potius ascribamus. Hinc tertio post hæc Catechismo invigilent, & officio suo etiam in paucis instruendis satisfaciant, ubi vero negligentia Parochianorum in non mittendo pueros deprehensa fuerit, Dominos temporales adeant, aut ad Nos etiam pro sæculari brachio recurrant. Et si Laici

Laici in hoc præstando morosi sint ad Nos deferant. Sed cavete mihi afferatis excusationum vestrarum inania, dicatisque vel deesse Vobis tempus quod huic curæ insumatis, eamque nimium esse difficilem ac molestam, pueros etiam non venire. Expectat Christus Samaritanam solam Ioan. 4. priorque venit ad puteum, sedebat sic supra fontem: propter salutem unius etiam animulæ laborandum vobis est & negotiandum. Magnus ille Archiepiscopus Genevensis Franciscus de Sales (qui ante paucos annos sanctissime obiit, & de cuius beatificatione jam apud sedem Apostolicam instanter agitur) hoc exemplum secutus cum suam Diocesim visitaret, & nonnunquam unicum hominem (plurimi enim sunt Hæretici) in Ecclesia offenderet, integram concionem dixit, suosque Parochos docuit, tantum propter pietas & salutem à vero Pastore nullum laborem ac studium etiam maximum negligendum vel omittendum.

Prætere a audite charissimi: non frequentant templa infantes, quia tu sacerdos ibi non reperiris; non autem ibi reperiris quia non veniunt illi; unde committitur illa errorum vicissitudo. Verum si querere velimus cuius interfuerat ire prius, tuas profecto partes esse constabit, sustines enim ipse regimen eorum, omnisque cura tibi est demandata. Est quidem culpa eorum si te non sequuntur, sed major tua, qui minime præis, neque te ducem eis præbes: ut Vobis in Nostro Synodali sermone Mense Martii 1652. pluribus exposuimus, huncque laborem tam necessarium Vobis commendavimus.

Ad DECRETVM XII.

CVm aliqui præterant libros Catholicos deesse, & haberi non posse, Nos eos procurabimus, modo ii qui eos desiderant, ante abitum sub manu, numerum & qualitatem Nobis eorum librorum, quos desiderant, explicent, atque Cathedralis Ecclesiæ Nostre Vicario Theodoro Hülshorst, ad id specialiter à Nobis deputato consignent. Quantum vero momentum æternæ salutis, & vestræ & aliorum vobis commissorum dependeat ex hoc & superiori decreto, pro dolor, paucos videmus considerare, nedum exequi; quare per viscera misericordiæ Dei vos hortamur mandamusque, ut hoc & præcedens ac subsequens decretum omni diligentia impleatis sanctoque Zelo studeatis.

Ad DECRETVM XIV.

Magnum in hoc decreto defectum reperimus, cum plurimi necdum comparaverint sibi Synodos Nostras jam à triennio impressas, ritualia seu agendas, Martyrolo-

gium, propria sanctorum tam Missalis quam Breviarii, directoria etiam ac Calendaria, multo minus libros Cantionum, Gradualia, Antiphonalia, ut vocant, & alios germanicos hymnorum, item Catechismos, quorum tamen magna pars sumptu Nostro non exiguo in promptu est, & si à Parochis, qui in Ecclesiis necessarii sunt, designentur, haberi poterunt.

Hinc volumus ut quilibet in iis sibi procurandis se magis exhibeat obedientem, & officio suo satisficientem, ni poenis subiacere velit severioribus.

At excusant se aliqui ratione mediorum illos comparandi: & illi quidem præcipue qui vel potitando sua consumunt, vel avarè corradendo conservant, vel illicitis impendunt: neminem in hoc excusatum habere possumus vel volumus; ex his officium nostrum totum dependet, aliorumque & pietas & salus. Nec omnia & singula vobis vestris impensis veniunt curanda, sed fabricarum Ecclesiarum, quarum si tenues sint redditus, piorum collectis vestra diligentia supplendum erit, vel etiam ad Nos pro remedio deferendum; quod facile inveniemus apud quosdam Pastores & Provisores, qui redditus illos Ecclesiarum abliguriendo libentius consumunt. Omnino huius decreti executionem Decanis ac Camerariis singularum decanatum seriò demandamus. Volumus etiam ut omnes & singuli hic præsentés coram dicto deputato Nostro Theodoro Hülshorst ante finem Synodi doceant, an & quales ex prædictis libris jam habeant, ut deficientes suppleri possint.

Ad DECRETVM XV.

Seriò denuò inculcandum, quia magnus notatur defectus plerumque in locis ubi Pastores ipsimet fordidus sunt; E contrario ubi Pastores diligentes morantur, etiam in paupere Ecclesia nitor apparet, ac dilectio decoris domus Dei: Armaria quoque decencia fiant in quibus sacra suppellex afferretur. Si, quæ aliqui malæ notæ personis pessimè impendunt, Ecclesiæ pauperi applicarent, non dubium quin hic laudem, & in cælis thesaurum sibi procurarent.

Ad DECRETVM XVI.

Miramur nonnunquam qua fronte & qua conscientia, multi dies esuriales & abstinentiæ etiam in hac civitate sine ulla apparenti causa prævaricentur, cum, laus Deo, quæ ad victum pertinent tolerabili pretio haberi possint. Suam itaque Pastores & Clerici in eo demonstrant diligentiam, ut hic defectus eradicetur: Caveant verò, ne, quod absit, pravo exemplo suo, ut factum etiam hic in civitate non adeo diu esse, audivimus, Laicis sibi commissis, aut aliis ad labores conductis

ruinæ